

— S. Thom. part. 3. qu. 80. art. 9. — *Catech. Conc. Trid.* — S. Lig. n. 302.

siae, 2° ad rei congruentiam: cuius congruentiae triplicem rationem affert, nempe 1° maiorem reverentiam, 2° maiorem percipientis fructum, 3° periculum transgressionis.

Porro ut a postremo hoc exordiamur, si censet, Ecclesiam noluisse pueros ante annum duodecimum obligare ob periculum transgressionis, quia nempe aetas minus matura facile omittet implere praeceptum, cur reiicit doctrinam Soti, qui hac omnino de causa negabat, immaturam illam aetatem obligationis capacem esse? Cur eidem Soto opponit obligationes vel Confessionis, vel abstinentiae a carnibus, vel audiendi Missam, quibus adstringi pueros ante XII. annum contendit? Quinimo siquidem Ecclesia ob hanc causam differt, ut ipse putat, obligationem Communionis, potiori iure differendae aliae obligationes forent; multo enim facilius, ut experientia suadet, pueris transgredi accidit praeceptum audiendi Missam diebus festis, aut carnibus abstinendi.

Quod autem dicitur de maiori reverentia, leve est. Nam aut sufficientem praestare reverentiam censetur puer ante duodecimum annum, aut non. Si sufficientem non affert, cur ipse Suarez concedit eum etiam tunc posse ad Communionem accedere? Si vero sufficientem praesert, cur eum a gravi hoc praecepto eximit? Decursu aetatis, inquit, *maior* accedet reverentia. At enim nimis haec ratio probat. Nam pari iure alius opponet, maiorem reverentiam vicesimo, quam duodecimo anno praesto fore. Licebitne idecirco maioris reverentiae praetextu Communionem ad eam usque aetatem, posthabita Ecclesiae lege, differre? S. Thomas, uti superius diximus, *alicuius*, non autem *maioris* devotionis capacem Decreto Ecclesiae adstringi docet; atque, ut inquit Paludanus (Vid. Tabien. V. *Communi-*

care, n. 6.), *ignorantiam in pueris compensat innocentia*.

Ratio vero petita ex maiori percipientis fructu, si Communionem differatur in primis eodem, ac praecedens, vitio laborat, et nimis probat. Insuper ideo etiam claudicat, quod supponat quodammodo, fructum maiorem, qui adultiore aetate forte spectetur, minori, qui citius percipiatur, quasi impediri. Id autem per se falsum omnino est. Meminisse denique oportet, Eucharistiam accenseri Sacramentis Novae Legis, quae gratiam tum sanctificantem tum sacramentalem conferunt *ex opere operato* quandocumque obicem in suscipiente non reperiunt. Etsi vero conici forte possit, maiorem aliquem fructum, qui *ex opere operantis* accedat minus a tenera aetate esse expectandum, at nonne ab hac ipsa aetate, qua vitia corruptae naturae adolescere incipiunt, timendum erit plus aliquid obicis, quando contra tenerioris innocentia aetatis, ut aiebant veteres DD., ignorantiam compensat? Sed praeterea fac in memoriam revoces singularia huius Sacramenti charismata, propriosque fructus (sup. n. 86.) et quod ex Christi institutione spiritualis vitae alimentum ac robur sit, peccatorumque ac vitiorum antidotum. Porro praestabitne imaginario maioris cuiusdam fructus obtentu puerilem aetatem eximii hisce ac simul necessariis praesidiis uberrimaque gratiarum copia, qua praeservetur atque communiatur eius innocentia, privasse?

Denique quod obiicitur de communi usu, qui sit legis interpres, si quidem accipiatur pro consuetudine, qua pueri ad Confessionem prius, quam ad Eucharistiae participationem fere admittantur, hoc facile conceditur; nec huius consuetudinis iusta ratio deest. Quippe cum ex omnium consensu ad Confessarium maxime spectet iudicium, an pueri sint doli capaces,

Resp. 2° *Quoad semifatuos*, ipsis danda est Communionem, quando sufficientem habent discretionem, ut caelestem hunc cibum ab aliis distin-

atque adeo ad Sacramentorum perceptionem idonei, et simul sic absit periculum, ne incapacibus sacramentum conferatur, utique ad Confessionem in antecessum sapientissime mittuntur. At si intelligatur consuetudo differendi communionem ultra eam aetatem, qua eiusdem capax sit puer, hanc melius abusus tum negligentiae tum praedudicatae quorundam opinioni adscribendum dixeris, quam Ecclesiae consuetudinem.

Et sane ipse Suarezius (cit. disp. 70. sect. 1.) haec praemisit: *Fere omnes in hoc conveniunt, non posse generaliter definiri hanc obligationem per hominum aetates, seu annorum numerum... Saepe ante duodecimum aetatis annum sunt multi ita doli capaces, atque ita instructi in rebus fidei*, UT SINE DUBIO HOC PRAECEPTO OBLIGENTUR. Et subdit deinde, id *decimo quoque anno, nono scilicet expleto* contingere. At enim si ipso fatente conveniunt fere omnes Doctores (Sotum nempe excipimus, quem etiam ibidem Suarezius confutat), obligationem desumendam ab aetate esse; quorsum nobis obtruditur eeu legitima Ecclesiae consuetudo, eorum abusus, qui ulterius ac aetas exigit, Communionem differunt? Addit (ibid.), *rationi consentaneum esse, ut Ecclesia non obliget, cum primum potest*. Quae sane egregie dicta fateamur, ubi de mente Ecclesiae iudiciis plane incertis coniectandum foret. At postquam mentem suam Ecclesia manifestissime aperiens ad sumendam Eucharistiam non solum obligare potuit, sed reipsa omnes obligavit, quicumque ad annos discretionis pervenisent et insuper hanc obligationem negantes anathemate percussit; quisnam, quaeso, locus dubitandi de hoc iam superest? Aut dicemus Ecclesiam, eum obligavit vix dum potuit obligare, quidpiam minus rationi consentaneum peregrisse?

Nihil autem opus est quosdam morari, qui post Suarezium huc revocant verba illa Lateranensis Decreti: *Nisi forte de proprii sacerdotis consilio ob aliquam rationabilem causam ad tempus ab huiusmodi perceptione duxerit abstinendum*: quasi vero ex his libera fiat confessario potestas eximendi ab obligatione illos, qui alioquin sunt capaces, et obligantur. Nam utique, ut verbis utar S. Antonini (part. 2. cap. 9. §. 1.), *secundum quod potest Confessor ex confessione eorum percipere de usu rationis eorum maiori vel minori, sic potest et debet eis consulere vel arctare* (scil. obligare) *ad Communionem*: ubi parentes quoque, ac magistros scholarum monet (ibid.), quod *debent bene eos hortari, si vident eos habere bonam discretionem vel dimittere in iudicio Confessorum suorum*: ac demum illud etiam gravissimum addit: *Retrahendo autem eos solum ex hoc, quod sunt parvi, et quia non est de more patriae, quantumcumque habeant usum rationis, quod communicent, graviter peccant*. At aliud est, quod Confessarii iudicio deferatur circa sufficientem usum rationis, aliud quod usum rationis adeptos eximere Confessarius ab obligatione possit. Quo autem spectent citata Innocentii III. verba, obvium est; *quando scilicet* (ut notat Gonzalez, *In Decret.* lib. V. tit. 38. cap. VII.) *Confessarius differt absolutionem, ut experiat an propositum poenitentis firmum sit, aut quia ipsum absolvere iniustum iudicaverit, donec poenitens occasionem proximam peccandi vitaret*: quibus in casibus *fidelis non communicans in paschate minime erit reus praeccepti ecclesiastici, nec poenas impositas in praesenti textu patietur*. Et pari modo obvium est, ea verba ad pueros non spectare; cum enim dicat Innocentius,

quant; sed raro, scilicet tantum in articulo mortis, et ubi urget strictum communicandi praeceptum. — S. Lig. n. 303., et alii communiter (5).

Resp. 3° Quoad delirantes, ipsis Communio dari potest, si communicare valeant, secluso irreverentiae periculo. Optima autem praxis est, ut infirmo antecederet detur particula non consecrata, et sic appareat, an decenter communicare possit. — S. Lig. n. 292.

Nisi forte... de consilio Confessarii duxerit abstinendum, absonum est id de pueris illis intelligere, qui non suo sed alieno arbitrato in his ducuntur.

Caeterum abiecta semel anomala illa Soti opinione de pueris a quavis ecclesiastica lege ante annum duodecimum exemptis, et posthabitis aliis rationibus, quibus dilationem pueris ex communi sententia obligatis concedi posse contendit Suarez, restat sententia, in quam post S. Thomam communiter, prout affirmat etiam S. Alphonsus (lib. 6. n. 301.), conveniunt Doctores, pueros decennes regulariter et aptos esse ad Eucharistiae participationem, et ideo huius obligationis esse capaces. Quam in rem idem S. Alphonsus postquam ex Synodo IX. Mediolanensi retulit monitum S. Caroli, ut Parochi illos, qui decennium attigerint (N. B. attigerint, non expleverint) accersant, instruant ad cognitionem Eucharistiae, doceantque ut quam reverenter ad eam accedant, rationem sic reddit, cur dictum fuerit regulariter: Nam (inquit) ut advertunt DD., citius possunt obligari pueri, qui ante talem (scilicet decennii) aetatem perspicaciores conspiciantur. Unde recte Bonacina reprehendit parochos, qui indiscriminatim non admittunt ad Communionem nisi pueros in certa aetate constitutos (*).

(*) Non tamen improbat ea praxis Gallicana quam s. Sedes permisit. Cf. Opus Th. Mor. V. 4. De Euchar. n. 204. seq.

(5) Antiquiorem Henrico Henriquez neminem reperi, qui doceat, iis qui sufficientem habent discretionem, ut caelestem cibum ab aliis distinguant,

Communionem semel dumtaxat per annum permittendam esse. Et Henriquez quidem pro more suo longam Auctorum seriem (Sum. lib. 8. cap. 42. n. 3.) quasi pro ea opinione in nota allegat. Verum isti affirmant quidem unanimiter, Eucharistiam praebendam esse hisce semifatis, inter quos Henriquez Aethiopes quoque recenset; nemo tamen illorum paschalem solummodo communionem concedit. Et hinc factum videtur, ut deinde quidam alii huic opinioni quasi communiter receptae adhaeserint; quamquam Laymann ab iis discedens (lib. 5. tr. 4. cap. 5. n. 4.) dixerit, ad minimum in paschate ad Eucharistiam admittendos hos esse. Interim vero solida huius doctrinae ratio nulla affertur; et e contrario Henriquezium merito sic exagitat Ioan. Sanchez (disp. select. 26. n. 5.): Nec scio, qua ratione censeat Henriquez, frequentiam Communionis esse fatuis (eos intelligit quos Henriquez semifatis appellat) negandam, si semel concedat in paschate dari debere: si enim quando semel communicant, nullam committunt irreverentiam, nec committent pluries communicando, cum tam homo suscipiens quam sacramentum susceptum semper unum et idem sint. Neque imaginari possum, quomodo hodie communicando oriatur de novo irreverentia, quae heri suscipiendo Eucharistiam non fuit orta, dum actio sit eadem in specie, sacramentum idem, et homo, qui suscipit, sit cum eodem usu rationis hodie, quo fuit heri. An irreverenter accedit secunda vice, qui accedit cum gratia comparata ex prima communionem?

Resp. 4° Quoad destitutos sensibus: ipsi sane a praecepto dispensantur, cum nullius legis observandae sint capaces. Sed non ideo dispensatur Pastor ab obligatione Eucharistiam ipsis ministrandi, si ante rationis amissionem dispositi fuerint. Sacramenta enim ex opere operato in eis operantur, qui cupierunt ea recipere, antequam usum rationis amitterent. Excipe tamen, si adsit periculum irreverentiae, aut si timeatur, ne Hostiam deglutire non valeant. — Ita communiter. — Gousset, n. 232.

133. — QUÆR. 7° An communicatio danda sit surdis-mutis, obsessis, et epilepticis?

Resp. 1° Quoad surdos-mutos: Affirm., si ex signis constet, eos discretionem habere, et esse sufficienter instructos. Si vero non qualicumque, sed sufficienti aliqua discretionem gaudeant, saepius communicare poterunt. — Ita communiter cum S. Lig. n. 303.

Resp. 2° Quoad obsessos, distinguendum est: neganda est ipsis Communio, quando non sunt sui compotes; secus concedenda est. Imo expedit, ut tales saepius iuxta prudentiam Confessarii communicent, cum Eucharistia sit speciale remedium ad daemones arcendos.

Resp. 3° Quoad epilepticos: Communio eis dari non potest, quando versantur in paroxysmo actuali ob proximum irreverentiae periculum; caeteris autem temporibus non est deneganda. — Ita communiter cum S. Lig. n. 303.

134. — QUÆR. 8° An dari possit Communio capite damnatis?

Resp. Affirm. Docet quidem Benedictus XIV., eam consuetudinem sequendam esse, quae in unoquoque loco respective esse dignoscitur, de Synod. l. 7. c. 11.; sed magis conformem pietati christianae vocat usum SS. Eucharistiam illis ministrandi, et S. Pii V. testimonium hac de re profert. Pium hunc usum nuperrime commendaverunt plura Galliae provincialia Concilia, v. gr. Concilium Suessionense, Ausitanum, etc. Hanc praxim quam maxime suadet Gousset, n. 250 (*).

Vide ea, quae speciatim ad Communionem Paschalem attinent, in Tract. de Praeceptis Ecclesiae, n. 480. et seq.

(*) Interrogata S. Congr. P. F. an possit capite damnatis deferri S. Sacramentum pridie vel ipso die eorundem executionis et tunc debetne illis administrari tanquam viaticum moribundis vel tanquam communio ordinaria bene valentibus: respondit 5. Jul. 1841. « Affirmative et per

modum viatici ». Scilicet veluti infirmis, ideoque sine obligatione ieiunii.

Eadem S. Congr. eodem anno 10. Aug. edixit: maxime curandum esse, ut damnati ad mortem caelesti pane reficiantur. Non ergo tantum potest, sed debet huiusmodi hominibus, rite dispositis, S. Viaticum administrari.

ARTICULUS II.

DE DISPOSITIONIBUS REQUISITIS IN SUBIECTO EUCHARISTIAE

1° Quoad animam, 2° Quoad corpus.

§. I. De dispositionibus animae.

136. **Principia.** — I. Ad recipiendum Eucharistiae sacramentum requiritur status gratiae, saltem prudenter existimatus. Secus gravissimum committitur sacrilegium. Ratio patet ex rei natura, necnon ex verbis Apostoli I. Cor. 11. 28. *Probet autem seipsum homo, et sic de Pane illo edat, et de Calice bibat. Qui enim manducat et bibit indigne, iudicium sibi manducat et bibit, non diiudicans corpus Domini.*

II. Non sufficit, ut status gratiae acquiratur per contritionem perfectam, sed requiritur ut praemittatur confessio peccatorum mortalium et absolutio sacramentalis recipiatur, excepto necessitatis casu, nempe vel quando deest copia Confessarii, nec potest omitti Communio absque gravi nota vel suspicione, vel quando a Sacerdote celebrandum est, ut populus die festo Missae intersit. — Trid. sess. 13. c. 7. — Vide S. Lig. n. 256. et seq. (*).

137. **Quaesita.** — QUAER. 1° *Quandonam Confessarii copia deesse censeatur?*

Resp. Censetur deesse, 1° Si nullus Confessarius sit praesens, et spectatis circumstantiis debilitatis, aetatis, negotiorum, distantiae, aëris, brevitate temporis, etc., sine gravi difficultate adiri absens non possit.

2° Si alius Confessarius non adsit, nisi ignarus idiomatis, vel carens iurisdictione, vel cui non possis confiteri sine gravi damno tuo vel alieno. Attamen in his casibus contritio perfecta requiritur. Non censetur autem deesse copia Confessarii, si absit is, cui soles confiteri, sed debet deesse quilibet approbatus. — S. Lig. n. 264.

Rarissime autem occurrit causa excusans a confessione pro laicis. Facilius quidem adesse potest quoad Sacerdotes; sed cavendum sane, ne vano praetextu aut pudore et verecundia deterriti chimaericam impossibilitatem sibi fingant.

QUAER. 2° *Quaenam requiratur distantia, ut Sacerdos deesse censeatur?*

Resp. Non potest rigorose determinari, sed pendet a circumstantiis. Alii requirunt distantiam duarum leucarum; alii leucam unam cum dimidio vel quadrante; alii leucam unam tantum. Sed praeter rationem

(*) Quaerit S. Alph. n. 272. an statim post voluntariam pollutionem, praemissa utique sacramentali confessione, liceat communicare. Afirmat I. falso dixisse Navarum, teneri hunc sub gravi abstinere:

2. Communem esse doctrinam, cum venialiter peccare, si eadem die communicet:
3. nisi scandalum vitandum aut alia iusta causa exigat communionem, prout prudenti confessario videbitur.

ntineris saepe urgent aliae rationes, v. gr. infirmitas, vel temporis brevitatis. Sic sacerdos iamiam celebraturus potest excusari a confessione, etiamsi Confessarius distet 50 passibus. — S. Lig. n. 264.

138. — QUAER. 3° *An qui recordatur peccati mortalis, quod ex inculpabili oblivione in confessione non declaravit, teneatur illud ante Communionem confiteri?*

Resp. 1° *Neg.* certo, si poenitens iam sacrae mensae assideat, vel adsit causa gravis communicandi, et difficulter iterum confiteri possit. Ratio est, quia etiamsi adesset praeceptum confessionis, non urgeret cum tanto incommodo. — *Ita omnes.*

Resp. 2° Si poenitens possit sine incommodo confiteri vel Communionem omittere, *controvertitur: probabilius* neque confiteri tenetur, neque a Communionem abstinere; quia peccatum involuntarie omissum certe est remissum, etsi indirecte tantum; ac proinde Communionem sumendae nullatenus obstat. Nec dicas urgere *Trident.* praeceptum confitendi ante Communionem; poenitens enim, cum iam fuerit rite confessus et iustificatus per Sacramentum Poenitentiae, est sufficienter probatus etiam iuxta mentem *Concilii Trident.* — S. Lig. n. 257., *de Eucharist.* — Collet, — Pontas, — Gousset, n. 249., *et alii* contra *alios*, qui communius et non *improbabiliter* oppositum tenuerunt. — S. Lig. priori sententiae magis accedit, secundam tamen in praxi suadendam censet (6), modo causa aliqua aliud non suadeat. — *Hom. Apost.* n. 23.

139. — QUAER. 4° *An Sacerdos, qui celebravit, vel laicus, qui communicavit conscius peccati mortalis, absque confessione, ob urgentem necessitatem, QUAMPRIMUM confiteri teneatur?*

Resp. 1° *Quoad Sacerdotem affirm.* Sic enim expresse *Tridentinum*, *ibid.* c. 7.: *Quod si, necessitate urgente, Sacerdos absque praevia confessione celebravit, QUAMPRIMUM confiteatur.*

Resp. 2° *Quoad laicum neg. probabilius.* Ratio est, quia *Concil. Trid.* loquitur tantum de Sacerdotibus, ut ex textu patet. — *Ita communissime*, ait S. Lig. n. 268.

QUAER. 5° *Quomodo intelligendum sit praeceptum illud Sacerdotibus impositum confitendi QUAMPRIMUM? (7)*

Resp. *Probabilius* sufficit, si Sacerdos intra triduum confiteatur; quia

(6) Non sic intelligas, quasi in praxi docere cum secunda sententia debeas, adesse in casu obligationem rursus ante communionem confitendi; sensus nempe S. Alphonsi hic est, *consultius esse* rursus confiteri; praesertim quod culpa ommissae memoria tranquillam conscientiae

pacem, eamque devotionem impediatur, quae ad degustandam divini huius cibi suavitatem, uberemque fructum percipiendum apprime conducit.

(7) Duplicem de hac re propositionem habes ab Alexandro VII. damnatam. Nam XXXVIII. est. *Mandatum Tridentini*

cum hoc praeceptum sit tantum ecclesiasticum, vox *quamprimum* intelligi moraliter potest, prout intelligitur in aliis legibus humanis, ubi illud verbum, aut aliud simile, ex communi interpretationem ad spatium trium dierum protenditur. — S. Lig. n. 266., *et alii*. — Attamen Sacerdos non potest iterum celebrare, antequam fuerit confessus; quia non fuit excusatus a confessione nisi propter *instantem* necessitatem. Hinc si urgeat eadem necessitas celebrandi die sequenti, et possit confiteri (8), confessionem ad alium diem remittere nequit.

140. — QUAER. 6° *An teneatur confiteri QUAMPRIMUM Sacerdos celebrans post confessionem, in qua INculpabiliter alicuius peccati mortalis oblitus est?*

Resp. 1° *Neg.*, si meminerit peccati post celebrationem; quia non celebravit conscius illius peccati, ut loquitur *Trident.* — *Ita communiter.*

Resp. 2° *Neg. probabilius*, etiamsi meminerit peccati ante celebrationem; quia cum confessionem praemiserit, licet alicuius peccati gravis fuerit oblitus, non potest tamen dici celebrasse conscius peccati mortalis sine praevia confessione. Hanc sententiam probabilem dicit S. Lig. n. 267. post Lacroix *et alios* contra Suarez, Lugo, etc.

QUAER. 7° *An teneatur confiteri QUAMPRIMUM Sacerdos celebrans SACRILEGE, non urgente necessitate, vel si haec urgeat, non deficiente copia Confessarii?*

Resp. Neg., Ratio est, quia praeceptum *Conc. Trident.* ordinatur tantum ad incutiendum metum iis, qui praetextu necessitatis confessionem differunt, non vero celebrantibus *sacrilege*, quibus praeceptum huiusmodi valde raro prodesset; qui enim contempto praecepto divino audent sacrilege celebrare, facilius sane praeceptum Ecclesiae contemnerent. — *Ita communissime et verius* S. Lig. n. 266.

QUAER. 8° *An affectus ad aliquod peccatum veniale totum fructum Communionis impediatur?*

Resp. Neg. Ratio est, quia voluntas bene potest pios motus experiri erga Deum et Sacramentum, licet affectum aliquem leviter deordinatum ad rem particularem retineat; proinde communicans cum tali affectu non privatur omni fructu Eucharistiae. — S. Lig. n. 270., *et alii communiter.*

factum sacerdoti, sacrificanti ex necessitate cum peccato mortali, confitendi quamprimum, est consilium, non praeceptum; XXXIX. vero: Illa particula, Quamprimum, intelligitur, cum sacerdos suo tempore confitebitur.

(8) Si vero eadem necessitas celebrandi urgeat sequenti die, imo et tertia dein, aut etiam quarta, etc. die, nec etiam per ipsos dies adsit copia Confessarii; sacerdos non secus, ac prius, excusabitur.

§. II. *De dispositionibus corporis.*

Duplex dispositio requiritur ex parte corporis, scilicet 1° ieiunium; 2° decentia.

PUNCTUM I. — *De ieiunio ad Communionem requisito.*

141. **Principia.** — I. Ex praecepto Ecclesiae ad Communionem requiritur ieiunium *naturale*, seu abstinentia *totalis* post mediam noctem a re qualibet, quantumvis minima, quae sumitur per modum cibi et potus, certis tamen exceptis casibus. Constat 1° ex universali Ecclesiae consuetudine et unanimitate traditione; 2° ex omnibus Catechismis et Ritualibus ab Ecclesia approbatis; 3° ex Conciliis et praesertim ex *Conc. Constantiensi*, sess. 13.

II. Ad ieiunium illud frangendum iuxta communem sententiam tres requiruntur conditiones, nempe I^a Ut quod sumitur, *ab extrinseco* sumatur (9); quia quod non provenit ab extrinseco, etsi voluntarie deglutiatur, non dicitur *manducatio*: res enim quae manducantur, ab extra proveniunt. Hinc sanguis effluens ex ore, lingua, gingivis, etc. non frangit ieiunium. — S. Lig. n. 279. — Elbel, n. 91., etc.

III. Ut quid sumatur *per modum comestionis aut potationis*. Ratio est, quia iuxta sensum communem hoc tantum modo frangitur ieiunium naturale. Unde quidquid per modum respirationis aut salivae hauritur, ieiunium nullatenus frangit. Sic ieiunium remanes, licet per respirationem pulverem vel muscam diglutieris. — S. Thom. — S. Lig. n. 280.

IV. Ut res sumpta habeat *rationem cibi, aut potus*, id est, ut sit quid alterabile in stomacho, et aptum ad nutritionem. Ratio est, quia secus iuxta communem concipiendi modum non est comestio, neque potatio. Nemo enim dicitur manducare ferrum, vitrum, lignum, etc. — Ita communiter Theologi cum S. Thoma, part. 3. q. 80. art. 8. — S. Lig. n. 281.

142. **Quaesita.** — QUAER. 1° *An traiectio reliquiarum cibi, quae inhaerent inter dentes, frangat ieiunium?*

Resp. 1° *Neg.* Si sit *involuntaria*, quia non habet rationem cibi. Constat etiam ex rubrica Missalis, *de defect.* n. 3. — *Ita omnes.*

Resp. 2° Si sit *voluntaria*, controvertitur.

I^a SENTENTIA *probabilis negat*; quia tales reliquiae non sumuntur per modum cibi, licet ex proposito, sed per modum salivae. — Sic S. Thom. in 4. Dist. 8. q. 1. art. 4. q. 2. ad 3. — Vide etiam *Rubr.* tit. 9. n. 3.

II^a SENTENTIA *affirmat*; quia huiusmodi traiectio, cum ex industria fiat,

(9) Adde: *et in stomachum traiciatur.*